

Quinta da Ervamoira: Vingård og museum

Det er svært at forestille sig, at den ejendom, som i dag står så smukt omringet af flotte vinmarker og bløde skråninger, som i aftensolen skifter udseende hver minut, for få år siden var dømt til en evig glemsel under vandet. Længere nede ad floden skulle en dæmning og et elkraftværk bygges... Redningen blev dalens fortid, for her langs floden Côa boede der engang for ca. 20.000 år siden mennesker, som efterlod sig graveringer, og senere gjorde romerne stedet til en grænsepost på vejen mellem Oporto og Madrid. I ellefte time medvirkede disse spor fra tidligere civilisationer og pres fra Unesco til, at den portugisiske stat fejede projektet af bordet. Det kan både vin- og arkæologi-entusiaster være glade for!

Det var José António Ramos Pinto Rosas – Ramos Pintos grundlægger Adrianos barnebarn kendt for sine studier om druesorter og dyrkningsmetoder i Douro-dalen, som opdagede Quinta da Ervamoira. Han var meget optaget af at kunne finde det perfekte sted, hvor man ville kunne dyrke druer på blødere skråninger, hvor vinrækkerne kunne anlægges lodret og ikke i terrasser, som det var sædvane i området. Målet var at forenkle og mekanisere arbejdet på vinmarkerne.

Hele arbejdsugen gik for ham med arbejdet på bl.a. Quinta do Bom Retiro, men i weekenden brugte han tiden til at vandre området tynd udstyret med madpakke og matrikelkort, hvor han havde aftegnet mulige emner til en ny ejendom.

En dag, da han kom over en bakkekam, så han en dal omkranset af skifferklipper, som blødt strakte sig ned til venstre bred af Côa-floden. Her lå det forjættede land!

Der lå en smuk ejendom på stedet kaldet Santa Maria, som var beplantet med korn og ejet af familien Botto i Lissabon. På trods af et godt tilbud fra José Rosas var familien ikke interesseret i at sælge. Men José var en tålmodig mand. Under de mange efterfølgende fisketure langs floden Côa i nærheden af Santa Maria planlagde han, hvordan vinmarkerne skulle anlægges, og da han i 1974 fik lov til at købe ejendommen, stod det hele klart i hans hoved.

Dengang var det en usikker periode i Portugal, og mange advarede ham mod at binde så mange penge i en ejendom, som lå langt fra alt (tættere på Spanien end på Oporto) og især langt fra de dengang vigtigste ejendomme i Douro Superior. Men han gik straks i gang med rydning og beplantning, og til at fuldføre projektet "kaprede" han i 1976 sin nevø João Nicolau de Almeida (søn af ophavsmanden til den famøse vin Barca Velha), som lige var blevet færdig med sin oenologuddannelse og kunne forvente en tryk fremtid hos faderen.

Om den oplevelse fortalte João i løbet af et interview i 1999:

"Da jeg kom tilbage fra Bordeaux, besøgte jeg min far, som arbejdede i Gaïa, og jeg talte også med andre mennesker. Til sidst besøgte jeg min onkel (José Rosas). Han sagde: "Jeg har ikke rigtig tid nu, men kunne du ikke komme med mig til Douro i weekenden? Så kunne vi tale sammen". Han vidste udmærket, hvad han talte om! Jeg tog med til Ervamoira, og vi tilbragte 2 dage sammen - en lørdag og en søndag. Vi tog ud klokken otte om morgenen og kom hjem klokken seks om aftenen. Vi gik hele tiden, og han snakkede og snakkede. Jeg var hundesulten, kan jeg huske, for jeg havde ikke spist. Det eneste jeg tænkte på var at spise - men ikke tale om!

Når han var færdig med et emne, startede han med det næste. Jeg fik ikke en chance for at komme ud af det igen.

Han fangede mig i sit net! Selvom jeg dengang hos ham tjente en tredjedel af det, andre ville betale mig. Men udsat for dette scenario havde jeg valget mellem, det vi talte om, livet eller at kede mig. Nu ser jeg mine børn, som også er på vej. Ud af mine tre børn har de to valgt oenologi. Min datter har ikke bestemt sig endnu, men... Det betyder altså, at der er rødder tilbage til Adriano - helt tilbage til grundlæggelsen. På en eller anden måde er det et fuldt liv, og det er nødvendigt. Det er et kæmpe arbejde. Det er ikke en dans på roser hver dag, men det er et arbejde, som belønnes. Man bliver et rigere menneske.”

Da man ikke kunne bygge vinificeringslokaler på Quinta da Ervamoira, købte Ramos Pinto i 1985 en vinejendom i nærheden Quinta dos Bons Ares, hvor man kunne indrette en fuldt moderne produktionskælder og lagringsfaciliteter. Alle disse investeringer var en stor byrde selv for et velrenommeret og solidt familiefirma som Ramos Pinto, men da Champagne Roederer overtog Ramos Pinto i 1990, blev der tilført den nødvendige kapital for at fuldføre planerne stadig med João Nicolau de Almeida med ansvaret for produktionen (og i øvrigt i dag for hele firmaet) og fætterten Jorge Rosas (søn af José Antonio Rosas) med ansvaret for eksporten.

Umiddelbart efter en af de sidste 20 års bedste høster i 1994 kom der umiddelbart mørke skyer over Ervamoira, da pressen i novembermåned offentliggjorde, at en dæmning skulle bygges i Cõa dalen – en biflod til Douro – og dermed oversvømme ca. 100 hektarer af Quinta da Ervamoiras 140 ha. vinmarker og i øvrigt forhistoriske klippegravninger, som for nyligt var blevet afsløret i dalen.

I 1995 skrev vi følgende artikel til ”Nyt fra Vignoble:

”Foz Cõa dæmningen har sat sindene i kog i Douro i Portugal”.

Der er kommet grus i maskineriet i anlægget af den kunstige sø, som skal levere strøm til området for det statslige portugisiske elektricitetsselskab. De første protester i forbindelse med de mange hektarer vinmarker og ejendomme, som vil blive oversvømmet af søen, vejede ikke særligt tungt over for fordelene ved anlægget samt de 400

arbejdspladser, den vil give under bygningen. Arbejdet gik i gang, og flere vinejendomme – bl.a. Ramos Pintos Quintas da Ervamoira kunne se frem til en begrænsning af deres areal. Men en anden faktor kan om ikke standse så i hvert fald risikere at forsinke projektet: forhistoriske malerier!

Kamp med tiden

Både portugisiske og internationalt anerkendte arkæologer er enige om, at fundet af mange tegninger og malerier på klipperne langs Cõa flodens dal er unikt og et af de vigtigste stenalderfund i nyere tid i hele verden. Et væld af malerier forestillende urokser, hjorte, heste og geder risikerer at blive oversvømmet i løbet af få år, hvis dæmningen laves færdig.

En fransk arkæolog har udtalt, at fundene vil blive opbevaret bedst netop i bunden af en sø evt. bag et beskyttelseslag af glas eller plastic. Flere andre fagfolk mener dog, at dalen skulle laves om til en nationalpark i stedet for et hydroelektrisk anlæg. ”Hele området er et monument”, siger de.

Omfattende hærværk efter den nylige offentliggørelse af fundet viser tydeligt, at forsvarerne af malerierne skal handle hurtigt, hvis der i det hele taget skal være noget at bevare. Flere anlægsarbejdere blev rasende over nyheden om at projektet måske skulle standses. Omfanget af hærværk kunne tyde på, at deres trusler mod malerierne ikke er tomme.

Unesco specialister er tilkaldt, og elektricitetselskabets repræsentant udtaler, at selskabet vil følge Unescos anvisninger, ligesom flere kilder tror, at regeringen vil følge et veto fra Unesco mod bygningen af dæmningen.

Mystiske omstændigheder

Allerede i 1993 fandt Nelson Rebanda fra det Portugisiske Institut for Arkitektur og Arkæologi de uvurderlige malerier. Flere grunde til hans tavshed er blevet nævnt i Portugal og har ført til alvorlig kritik af instituttet. Officielt hedder det, at Rebanda havde planlagt en afhandling om fundet og derfor ville holde det hemmeligt.

Da han inviterede to specialister i stengraveringer på besøg i området for at få bekræftet ægtheden af tegningerne, inden de blev oversvømmede, nægtede Simões de Abreu og Ludwig Jaffe at holde tæt. Venskabet røg, men som Simões de Abreu udtalte: "Dette er vigtigere end venskabet".

Instituttet har bedt elektricitetselskabet om at standse byggeriet, mens Unesco undersøger sagen, men det er selskabet ikke gået med til.

I området kæmper flere interesser mod hinanden: områdets fattige bønder har sat stor lid til såvel arbejdspladserne under byggeriet som til de senere turistaktiviteter, som en sø vil føre med sig. De er parate til at forsvare "deres" dæmning. "Vil de gerne have deres klipper", siger de om arkæologerne, "kan de flytte dem til Lissabon". Andre af områdets beboere er selvfølgelig klar over, at nogle af verdens mest betydningsfulde kunstværker fra den palæolitiske tid bør bevares, og at et naturreservat også vil bringe store ressourcer til området.

Bliver området til en nationalpark eller til en dæmning? Det vil fremtiden vise!

Imens går arkæologernes bange anelser i opfyldelse. Flere tegninger er allerede ødelagt af graffiti og mere nutidige graveringer!

Få måneder efter – i november 1995 – kunne vi sammen med Ramos Pinto glæde os over, at Ervamoira var reddet, da Portugals nyvalgte regering besluttede at åbne en forhistorisk park på stedet, og bygningen af dæmningen fejes hermed af bordet.

I januar 1996 igangsætter myndighederne i Portugal videnskabelige undersøgelser af udgravningerne på Ervamoira, hvor man

senere har fundet adskillige spor af romersk tilstedeværelse på ejendommen bl.a. en del af en brolagt vej mellem Oporto og Madrid og resterne af en romersk lejr og en grænsepost. Fra middelalderen er flere gravsteder, keramik og forskellige genstande blevet udgravet på markerne og langs floden.

I august 1996 fandt den officielle indvielse af Côa-dalens forhistoriske park sted.

Siden november 1997, hvor Quinta da Ervamoiras museum blev indviet, har man kunnet se nogle af disse fund samt udstillinger om stedet i forskellige perioden af fortiden. Det er også muligt at smage på vinene fra Ramos Pinto.

Der er ingen faste veje til stedet, og da man for at komme til Ervamoira skal køre igennem et par åer (med mere eller mindre vand), kan besøget kun foretages med Côa-parkens officielle terrainbiler fra Vila Nova de Foz Côa, hvorfor besøget altid skal aftales i forvejen.

Den 2. december 1998 blev den forhistoriske park Côa Valley, som Quinta da Ervamoira er en del af, officielt godkendt som Property of Humanity af Unesco.

Quinta da Ervamoira er åben for publikum. Booking skal foregå hos Parque Arqueologico do Vale do Côa tel. +351 (79) 765 258 eller hos Quinta da Ervamoira tel. +351 (79) 759 229 eller mob. 936- 299 25 33.

Og vinen?

I dag bruges 150 ud af ejendommens 200 ha. til vin. Ikke færre end 450.000 vinstokke med en gennemsnitsalder på ca. 15 år er beplantede i en højde, som varierer fra 110 til 340 m. efter lodret system. 10% af arealet giver hvidvine, og de resterende 90% fordeler sig mellem 16% Tinta Barroca, 23% Touriga Nacional, 13% Touriga Francesa, 13% Tinta Roriz, 10% Tinta da Barca og 15% blandet.

Fra Ervamoira kommer bl.a. Ramos Pintos berømte Single Quinta 10 Years Tawny samt nogle af de vine, som indgår i Douro-vinen Duas Quintas.

Med den fremragende årgang 1994, hvor Quinta da Ervamoira både blev truet af oversvømmelse og redet af fortiden, lavede man for første og indtil nu sidste gang en speciel Vintage Port Quinta da Ervamoira.

Kilde: Ramos Pinto

Oversættelse: Renaud Bronner